

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

Е
НАЦРТ

ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА ОД ДУВАНСКИХ И
ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Бања Лука, јуни 2025. године

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА ОД ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Члан 1.

Овим законом уређује се оснивање Комисије за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење у Републици Српској, мјере за забрану и ограничење употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, лабораторијско испитивање и извјештавање, паковање и означавање састава дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, забрана њиховог рекламирања, промоције и спонзорисања, спречавање приступа малољетних лица тим производима и друге мјере од значаја за заштиту здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење и надзор над спровођењем овог закона.

Дефиниције Члан 2.

- (1) Појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:
- 1) дукан је култивисана биљка врсте *Nicotiana tabacum L* у свим облицима и степенима узгоја и у свим фазама обраде и паковања који не служи крајњој потрошњи (необрађени дукан),
 - 2) дукан за самостално мотање – резани дукан је дукан који је резан или на други начин уситњен, искидан или пресован у блокове и који се може употребљавати за израду цигарета коју израђују сами потрошачи за властиту употребу,
 - 3) дукан за оралну употребу (снус) је сваки дукански производ за оралну употребу, осим оног намијењеног за шмркање или жвакање, израђен у потпуности или дијелом од дувана, у облику праха или честица или у било каквој комбинацији тих облика, посебно оне у врећицама или у порозним врећицама,
 - 4) дукан за лулу је дукан који се може употребљавати путем поступка изгарања и који је намијењен искључиво за коришћење у лули,
 - 5) дукан за водену лулу је дукански производ који се може конзумирати путем водене луле и у смислу овог закона сматра се дуканским производом за пушење,
 - 6) дукан за жвакање је бездимни дукански производ посебно намијењен за жвакање,
 - 7) дукан за шмркање (бурмут) је бездимни дукански производ који се може употребљавати путем носа,
 - 8) дукански производи су производи који су потпуно или дјелимично направљени од дувана, који јесте или није генетски модификован (ГМО) и могу се употребљавати путем пушења, ушмркавања, жвакања или на било који други начин,
 - 9) дукански производ за пушење је дукански производ, осим бездимног дуканског производа,

- 10) цигарета је смотуљак дувана са вањским омотом од папира који се конзумира путем поступка изгарања,
- 11) цигара је смотуљак дувана са вањским омотом од природног дувана, тежи од три грама, а конзумира се поступком изгарања,
- 12) цигарилос је мања врста цигаре највеће тежине до три грама по комаду,
- 13) бездимни дувански производ је дувански производ чија употреба не укључује поступак изгарања, укључујући дуван за жвакање, дуван за шмркање и дуван за оралну употребу,
- 14) нови дувански производ је дувански производ који не припада ни једној од следећих категорија: цигарете, дуван за самостално мотање, дуван за луле, дуван за водене луле, цигаре, цигарилоси, дуван за жвакање, дуван за шмркање или дуван за оралну потрошњу и стављен је у продају након ступања на снагу овог закона,
- 15) гријани дувански производ је нови дувански производ који се загријава како би се произвеле емисије које садржавају никотин и друге хемикалије које корисник затим удише и који је, зависно од његових својстава, бездимни дувански производ или дувански производ за пушење,
- 16) остали производи за пушење су биљни производ за пушење, електронска цигарета и посуда за поновно пушење,
- 17) биљни производ за пушење је производ на бази трава, воћа и других биљака који не садржи дуван, а може се конзумирати путем поступка изгарања,
- 18) водена лула (наргила, хокаах, шиша) је направа за пушење код које дим пролази кроз посуду са водом и хлади се прије удисања кроз савитљиво цријево,
- 19) електронска цигарета означава производ који се може користити за конзумацију паре која садржи никотин или други биљни производ за пушење, путем усника, као и било ког саставног дијела тог производа, укључујући уложак, посуду за поновно пушење и уређај без улошка или посуде, а може бити потрошна или поново пуњива путем посуде за поновно пушење или уложака за једнократну употребу,
- 20) посуда за поновно пушење је посуда која садржи текућину са никотином или другим биљним производом за пушење, а може се користити за поновно пушење електронске цигарете,
- 21) електронски уређај за загријавање дуванских производа је сваки уређај који се користи за конзумацију гријаног дуванског производа,
- 22) никотинске врећице су производи који не садрже дуван и служе за једнократну употребу, садрже никотин или једињења никотина и друге састојке упаковане у врећице или порозне врећице и искључиво су намијењени за оралну употребу,
- 23) пушење је радња која означава употребу дуванских и осталих производа за пушење, без обзира на то да ли је дувански дим испуштен сагоријевањем на активан или пасиван начин, или се емисијом отпуштају материје у процесу употребе бездимних дуванских и осталих производа,
- 24) дувански дим је дим који се ослобађа из запаљеног дуванског производа за пушење и дим који се ослобађа из плућа приликом пушења,
- 25) катран је суви, безводни, безникотински кондензат дима,
- 26) никотин је главни алкалоид дувана,
- 27) емисија подразумеива материје које се отпуштају приликом намјенске употребе дувана, дуванских и осталих производа намијењених за пушење, као што су материје из дуванског дима или материје које се отпуштају у процесу употребе бездимних дуванских и осталих производа,

- 28) састојак је дуван, адитив, као и свака материја или елемент присутан у финалном дуванском производу и осталом производу за пушење укључујући папир, филтер, тинту, капсуле и љепило,
- 29) адитив је материја, осим дувана, која је додана дуванском производу, појединачном или било каквом вањском паковању,
- 30) арома је адитив који производи мирис и/или укус,
- 31) максимални ниво емисије је максимални садржај или емисија, укључујући нулу, материје у дуванском производу мјерене у милиграмима,
- 32) токсичност је степен до које материја може узроковати штетне учинке на људски организам, укључујући ефекте који се јављају током времена, обично кроз поновљено или континуирано конзумирање или излагање,
- 33) појединачно паковање је најмање самостално паковање дуванског или осталих производа за пушење које се ставља у продају,
- 34) вањско паковање је било које паковање у којем су дувански производи или остали производи за пушење стављени у продају и које обухвата једну или више запакованих јединица, при чему се прозирни омоти не сматрају вањским паковањем,
- 35) здравствено упозорење је упозорење које указује на штетна дејства производа по живот и здравље људи или на друге штетне посљедице његове употребе, а обухвата: текстуална упозорења, комбинована здравствена упозорења, општа упозорења и информативне поруке, у складу са овим законом,
- 36) комбиновано здравствено упозорење је здравствено упозорење које се састоји од комбинације текста упозорења и фотографије или илустрација које му припадају,
- 37) рекламирање и промоција дувана, дуванских и осталих производа за пушење је сваки облик комерцијалне комуникације с циљем директног или индиректног ефекта давања публицитета или другог начина промовисања дуванских производа, те обухвата и рекламирање других производа ако они својим изгледом, логотипом и намјеном подстичу употребу дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, као и истицање назива произвођача дуванских производа,
- 38) приказивање јавних личности (политичких, културних, спортских, музичких и других) уживо, путем телевизије, фотографија и других средстава информисања ако се у њиховој позадини или близини налази дуван и дувански производи,
- 39) директна промоција дувана, дуванских и осталих производа за пушење је нуђење и давање бонуса, премија, попуста на куповину, права на учешће у било којој игри, такмичењу или догађају који се директно или индиректно односи на дуван, дуванске и остале производе за пушење, те промоција појединачног паковања дувана, дуванских и осталих производа за пушење на продајним мјестима на начин да су ти производи истакнути на посебним свијетлећим подлогама и у свијетлећим оквирима са назнаком логотипа произвођача дувана, дуванских и осталих производа за пушење,
- 40) индиректна промоција дувана, дуванских и осталих производа за пушење је организација догађаја на којима се истичу назив, логотип или друге визуелне карактеристике које подсјећају на поједине дуванске и остале производе за пушење, приказивање логотипа и других знакова за означавање тих производа на предметима који у смислу овог закона нису дувански и остали производи за пушење и бесплатна понуда или друга понуда дувана, дуванских и осталих производа за пушење,

- 41) директно или индиректно спонзорисање је сваки облик јавног или приватног доприноса у новцу, роби или услугама било ком догађају, активности, институцији, установи, организацији или појединцу, са циљем директне или индиректне промоције дувана, дуванског или осталих производа за пушење,
- 42) јавни затворени простор је сваки простор који има кров или таваницу (покретну или непокретну) и потпуно затворено више од половине површине припадајућих страна, који је јавно доступан и намијењен индивидуалном или заједничком коришћењу без обзира на право власништва или право приступа,
- 43) мјесто рада је сваки простор који служи за обављање послова и може бити наткривен, полунаткривен, у потпуности или дјелимично ограђен, без обзира на врсту материјала од ког је саграђен, као и сваки повезани и други припадајући јавни затворени простор (ходници, лифтови, степенице, заједнички простори, тоалети и сл.).

(2) Граматички изрази употребљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумевају оба пола.

ГЛАВА II

ЗАШТИТА СТАНОВНИШТВА ОД ИЗЛАГАЊА ДУВАНСКОМ ДИМУ

Комисија за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење у Републици Српској

Члан 3.

(1) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), на приједлог Министарства здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: Министарство), рјешењем именује Комисију за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење у Републици Српској (у даљем тексту: Комисија).

(2) Комисију из става 1. овог члана чини девет чланова, укључујући и предсједника Комисије и представнике:

- 1) Министарства здравља и социјалне заштите (два члана),
- 2) Министарства просвјете и културе,
- 3) Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде,
- 4) Министарства трговине и туризма,
- 5) Министарства привреде и предузетништва,
- 6) Министарства финансија,
- 7) Јавне здравствене установе Институт за јавно здравство (у даљем тексту: Институт) и
- 8) Републичке управе за инспекцијске послове.

(3) Мандат чланова Комисије траје пет година, а исти чланови Комисије могу бити поново бирани у наредни сазив.

(4) Комисија обавља сљедеће послове:

- 1) прати реализацију планских докумената,
- 2) врши анализу и објаву података у складу са овим законом,
- 3) у сарадњи са Институтом прати учесталост пушења, те припрема извјештаје о учесталости пушења и резултатима промотивних и превентивних програма,
- 4) у сарадњи са надлежним јавним институцијама и установама спроводи активности чији је циљ смањење понуде и потражње дуванских и осталих производа за пушење и програме одвикавања од пушења,
- 5) у сарадњи са надлежним органима израђује публикацију чији је циљ промоција здравог начина живота,

- 6) у сарадњи са надлежним органима доноси програм одвикавања од пушења,
 - 7) сарађује са међународним организацијама које прате проблематику контроле дувана, дуванских и осталих производа за пушење,
 - 8) сарађује са надлежним органима и удружењима грађана,
 - 9) подноси годишњи извјештај о раду за прошлу годину Влади, најкасније до 30. септембра текуће године,
 - 10) обавља и остале послове из области заштите здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење, у складу са овим законом.
- (5) Комисија за свој рад одговара Влади.
 - (6) Комисија доноси Пословник о раду.
 - (7) Административне послове за Комисију обавља Институт.
 - (8) Члану Комисије из става 1. овог члана припада накнада која се исплаћује из буџета Републике Српске, која не може да буде већа од половине просјечне нето плате у Републици Српској (у даљем тексту: Република) за претходну годину и која се утврђује рјешењем о именовању Комисије.

Произвођач и увозник

Члан 4.

(1) Произвођач је предузетник или правно лице које производи, дорађује, прерађује или саставља од више производа нови производ или има дизајниран или произведен производ и тргује њиме под својим пословним именом, називом, заштитним знаком или другом препознатљивом ознаком, у складу са законом којим се уређује област трговине.

(2) Увозник дувана, дуванских и осталих производа за пушење је предузетник или правно лице које дуван, дуванске и остале производе за пушење увози у Босну и Херцеговину и продаје у Републици, у складу са законом којим се уређује област трговине.

(3) Наручилац рекламирања, промовисања и спонзорисања је произвођач, односно увозник дувана, дуванског и осталих производа за пушење, као и лица која дјелују у њихово име или за њихов рачун.

(4) Индустријом дувана сматрају се произвођачи, увозници и трговци на велико дуваном, дуванским и осталим производима за пушење, као и лица која дјелују у њихово име или за њихов рачун.

Забрана пушења у затвореним јавним просторима

Члан 5.

Забрањено је пушење дувана, дуванских и осталих производа за пушење у следећим затвореним јавним просторима:

- 1) заједнички простори у стамбеним зградама,
- 2) сви простори у објектима у којима су смјештене јавне институције, установе и предузећа,
- 3) сви простори у објектима у којима се обавља привредна и друга дјелатност,
- 4) сви простори у објектима у којима се обављају дјелатности из области здравства и социјалне заштите,
- 5) сви простори у објектима у којима се обављају дјелатности васпитања и образовања, спорта и рекреације, културе, умјетности и науке,
- 6) сви простори у објектима у којима се обављају дјелатности угоститељства и туризма, продајни објекти у којима се обавља дјелатност трговине, простори из области игара на срећу, јавни тоалети, јавне гараже,

- 7) простори за сајмове и изложбе,
- 8) возила јавног превоза, у складу са прописима којима се уређује област саобраћаја и службена возила,
- 9) простори вјерског, политичког и грађанског окупљања, дворане и друге просторије у којима се врше јавна окупљања, јавне приредбе и други јавни скупови, културне и спортске манифестације, такмичења, рекреативне или забавне активности.

Обезбјеђење спровођења забране пушења

Члан 6.

(1) Правно лице, предузетник и физичко лице који су корисници простора у којем је забрањено пушење (у даљем тексту: корисник простора) обавезни су да обезбједе спровођење забране пушења из члана 5. овог закона.

(2) У затвореним просторима у којима је забрањено пушење морају бити видно постављене ознаке о забрани пушења, које се састоје од графичког знака забране пушења и ријечима: „Забрањено пушење“.

(3) У затвореним просторима у којима је забрањено пушење није дозвољено постављање пепелара или других посуда које могу служити за одлагање пепела.

(4) У случају да физичко лице не поштује забрану пушења, корисник затвореног простора у којем је забрањено пушење обавезан је да то лице:

- 1) опомене,
- 2) ускрати услугу,
- 3) затражи од лица да напусти простор.

(5) Уколико се у једном објекту обавља више од једне регистроване дјелатности, свака дјелатност мора да испуни прописане услове који се односе на спровођење забране пушења из члана 5. овог закона.

Изузеци од забране пушења у затвореним јавним просторима

Члан 7.

(1) Лицима са сметњама у менталном здрављу може се дозволити пушење у посебним просторијама намијењеним за пушење, у здравственим установама на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите из области психијатрије и форензичке психијатрије и лицима која су корисници палијативне његе, у складу са овим законом.

(2) У казнено-поправним установама пушење се лицима лишеним слободе може дозволити само у просторији намијењеној за пушење, у складу са овим законом.

(3) Пушење је дозвољено на аеродрому, у посебној просторији за пушење.

(4) Пушење је дозвољено у посебним, за пушаче одређеним просторима за смјештај гостију, у складу са прописима о угоститељској дјелатности, о чему у таквим просторима мора бити истакнута ознака о дозволи пушења.

(5) У објекту у коме се искључиво послужује пиће, власник, односно корисник објекта може простор за послуживање одредити пушачким простором, о чему у том простору мора бити истакнута ознака о дозволи пушења.

(6) Просторија, односно простор намијењен за пушење из ст. 1, 2, 3, 4. и 5. овог члана је намјенски затворени простор, са посебном вентилацијом којом се у потпуности обезбјеђује заштита непушача од изложености дуванском диму и емисијама, те у потпуности физички одвојен од других затворених простора објекта.

(7) У просторијама и просторима за пушење из ст. 1, 2, 3, 4. и 5. овог члана морају бити постављена јасно видљива упозорења која се састоје од графичког знака дозволе пушења и текста који гласи: „Простор за пушење. Пушење је штетно за ваше здравље“.

(8) Министар здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар) доноси Правилник о условима који се односе на простор и опрему за одређивање просторије намијењене за пушење и простора у којем је дозвољено пушење.

ГЛАВА III

ЛАБОРАТОРИЈСКО ИСПИТИВАЊЕ И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Забрана продаје

Члан 8.

- (1) Забрањена је продаја дуванских производа који садрже сљедеће адитиве:
- 1) витамине и друге адитиве који стварају утисак да дувански производ користи здрављу или да је мање опасан за здравље,
 - 2) кофеин, таурин и друге адитиве и стимулансе који се повезују са енергијом и виталношћу,
 - 3) адитиве који имају бојива својства за емисије,
 - 4) адитиве који олакшавају удисање или унос никотина,
 - 5) адитиве који имају карциногена, мутагена и репротоксична својства у незапаљеном стању.
- (2) Забрањена је продаја дуванских производа:
- 1) који садрже ароме у било којем од својих саставних дијелова, као што су филтери, папири, паковања, капсуле,
 - 2) који садрже било каква техничка обиљежја која омогућавају измјену мириса или укуса дуванског производа или јачине њиховог дима.
- (3) Забрањена је продаја филтера, папира и капсула које садрже дуван или никотин.
- (4) Дувански производи, осим цигарета и дувана за самостално мотање, изузимају се од забрана утврђених у ст. 1. до 3. овог члана.
- (5) Забрањена је продаја цигарета које имају максимални ниво емисије или садрже више од:
- 1) један милиграм никотина по цигарети,
 - 2) десет милиграма катрана по цигарети,
 - 3) десет милиграма угљен-моноксида по цигарети.
- (6) Садржај никотина, катрана и угљен-моноксида мора бити наведен на једној од бочних страна појединачног паковања цигарета.
- (7) Дуван, дувански и остали производи за пушење, као и прибор за пушење, морају задовољавати и услове одређене прописима о безбједности предмета широке потрошње.

Лабораторијско испитивање цигарета

Члан 9.

- (1) Цигарета која се продаје на територији Републике подлијеже обавезном лабораторијском испитивању емисије катрана, никотина и угљен-моноксида.
- (2) Лабораторијско испитивање из става 1. овог члана врши се у акредитованим лабораторијама у Републици, Федерацији Босне и Херцеговине или иностранству.
- (3) Лабораторијско испитивање из става 2. овог члана врши се приликом сваког првог стављања у продају цигарете и најмање једном годишње за све врсте цигарета.

(4) Лабораторија из става 2. овог члана не може бити у власништву индустрије дувана, нити у било каквој индиректној власничкој вези са индустријом дувана.

(5) Лабораторијско испитивање катрана, никотина и угљен-моноксида обавља лабораторија из става 2. овог члана, у складу са ISO стандардом:

- 1) за катран ISO стандард 4387,
- 2) за никотин ISO стандард 10315,
- 3) за угљен-моноксид ISO стандард 8454.

(6) Тачност мјерења за катран, никотин и угљен-моноксид одређује се у складу са ISO стандардом 8243.

(7) Произвођач или увозник цигарета сноси трошкове лабораторијског испитивања цигарета при стављању у продају тих производа на територији Републике и трошкове обавезног годишњег лабораторијског испитивања ради провјере количине катрана, никотина и угљен-моноксида у цигаретама.

(8) Произвођач или увозник цигарета обавезан је подносити Комисији обавјештење о промјени састава цигарета које намјерава да продаје на територији Републике.

(9) Комисија и здравствени инспектор овлашћени су да од произвођача или увозника цигарета, о њиховом трошку, траже и додатна лабораторијска испитивања ради утврђивања и оцјене присуства или емисије других састојака који нису обухваћени ставом 1. овог члана, а чије се коришћење забрањује овим законом.

Достављање података о дуванским производима

Члан 10.

(1) Произвођачи и увозници дуванских производа су обавезни најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, Комисији доставити потпун и тачан извјештај са списком свих састојака и емисија, њихових количина по врсти и типу који се користе у производњи дуванских производа.

(2) Списак из става 1. овог члана доставља се у електронском и писаном облику и обавезно садржи образложење за укључивање састојака у дуванским производима и категорију састојака.

(3) Уз списак из става 1. овог члана прилажу се и токсиколошки подаци од произвођача или увозника, за састојке дуванских производа у запаљеном и незапаљеном стању, позивајући се на њихове ефекте по здравље и особине које узрокују зависност.

(4) Списак свих састојака по количини, врсти и типу доставља се за сваки дувански производ који из производње излази као самосталан дувански производ намијењен продаји, као и за сваки дувански производ који се увезе за продају у Републици.

(5) Комисија једном годишње информисе јавност о подацима из ст. 1, 2. и 3. овог члана и те податке објављује на интернет страници Института, уз обавезу заштите података који представљају пословну тајну.

Обавјештење о новим дуванским производима

Члан 11.

(1) Произвођачи и увозници нових дуванских и нових осталих производа за пушење су обавезни да поднесу обавјештење Комисији о свим новим производима које намјеравају ставити у продају на територији Републике.

(2) Обавјештење из става 1. овог члана се подноси у електронском и писаном облику најмање шест мјесеци прије намјераваног стављања у продају и садржи:

- 1) детаљан опис новог производа,

- 2) упутство за употребу,
 - 3) податке о састојцима и емисијама, у складу са чланом 10. став 1. овог закона,
 - 4) доступне научне студије о токсичности, стварању зависности и привлачности новог дуванског производа, посебно с обзиром на његове састојке и емисије,
 - 5) доступне научне студије, њихове сажетке и истраживање тржишта о преференцијама различитих потрошачких група, укључујући дјецу и тренутне пушаче,
 - 6) друге доступне и релевантне податке, укључујући анализу ризика/користи од производа, његова очекивана дејства на престанак употребе дувана, очекивана дејства на почетак употребе дувана и предвиђена схватања потрошача о производу.
- (3) Произвођачи и увозници нових дуванских и нових осталих производа за пушење обавезни су о свим новим или ажурираним информацијама о студијама, истраживањима и другим информацијама из става 2. овог члана обавијестити Комисију.
- (4) Комисија и здравствени инспектор у складу са овим законом и законом којим се уређује област инспекције овлашћени су да од произвођача и увозника нових дуванских и нових осталих производа за пушење траже да обаве додатна лабораторијска испитивања или доставе и друге додатне податке у вези са новим производом о њиховом трошку.
- (5) Произвођачи и увозници нових дуванских и осталих производа за пушење који се продају на територији Републике обавезни су да испуне услове прописане овим законом.

Продаја електронских цигарета

Члан 12.

- (1) Произвођачи и увозници електронских цигарета и посуда за поновно пушење су обавезни, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, Комисији доставити потпун и тачан извјештај о свим електронским цигаретама и посудама за поновно пушење које се продају у Републици.
- (2) Произвођачи и увозници електронских цигарета и посуда за поновно пушење подносе обавјештење Комисији о свим таквим производима, као и о свим измјенама таквих производа, које намјеравају да ставе у продају на територији Републике.
- (3) Обавјештење из става 2. овог члана се подноси у електронском и писаном облику најмање шест мјесеци прије намјераваног стављања у продају и садржи:
- 1) назив и контакт податке произвођача, одговорног лица, односно увозника,
 - 2) списак свих састојака садржаних у производу и емисија које настају коришћењем производа, по робној марки и типу, укључујући и њихове количине,
 - 3) токсиколошке податке у вези са састојцима и емисијама тог производа, кад нису и кад јесу загријани, а који се нарочито односе на њихова дејства на здравље потрошача кад се удишу, узимајући у обзир и сва дејства стварања зависности,
 - 4) опис саставних дијелова производа и гдје је то примјењиво, механизам за отварање и пушење електронске цигарете или посуду за пушење,
 - 5) информације о дози и уносу никотина приликом употребе у уобичајеним или разумно предвидивим условима,
 - 6) изјаву да произвођач или увозник сноси пуну одговорност за количину и безбједност производа код продаје и коришћења у уобичајеним околностима или разумно предвидивим условима.

Услови за продају електронских цигарета и посуда за поновно пуњење

Члан 13.

(1) Произвођачи и увозници електронских цигарета и посуда за поновно пуњење обавезни су да обезбиједе да:

- 1) текућина која садржи никотин продаје се искључиво у за то намијењеним посудама за поновно пуњење који немају запремину већу од 10 мл, у потрошним електронским цигаретама или у улошцима за једнократну употребу, на начин да улошци или посуда за поновно пуњење не прелазе запремину од 2 мл,
- 2) текућина која садржи никотин не садржи више од 20 мг/мл никотина,
- 3) текућина која садржи никотин не садржи адитиве наведене у члану 8. став 2. овог закона,
- 4) у производњи текућине која садржи никотин користе се само састојци високе чистоће, а састојци који нису наведени међу састојцима из члана 12. става 3. тачке 2) овог закона смију бити присутне у текућини која садржи никотин само у траговима, ако те трагове приликом производње технички није могуће избјећи,
- 5) једини састојци, осим никотина, који се користе у текућини која садржи никотин не смију представљати опасност за људско здравље у загријаном или незагријаном облику,
- 6) електронске цигарете и посуде за поновно пуњење морају да ослобађају дозе никотина у уједначеним нивоима и друге додане хемикалије,
- 7) електронске цигарете и посуде за поновно пуњење су такве да дјеца њима не могу руковати и да на њима нису могуће неовлашћене измјене,
- 8) електронске цигарете и посуде за поновно пуњење су заштићене од ломљења и цурења и имају механизам који обезбјеђује поновно пуњење без цурења.

(2) Уз свако појединачно паковање електронске цигарете и посуде за поновно пуњење обавезно се прилажу слjedeћа упутства и упозорења:

- 1) упутство за коришћење и чување производа, укључујући и обавјештење да се употреба производа не препоручује омладини и непушачима,
- 2) контраиндикације за употребу производа,
- 3) упозорење за ризичне групе становништва,
- 4) могуће штетна дејства производа,
- 5) податке о стварању зависности и токсичности,
- 6) контакт произвођача или увозника и одговорног лица.

(3) Лабораторија овлашћена за испитивање безбједности предмета опште употребе провјерава испуњеност услова из става 1. овог члана, у складу са законом.

(4) За сваку измјену производа наведених у ставу 1. овог члана Комисији се подноси ново обавјештење.

(5) Комисија и здравствени инспектор овлашћени су да затраже и додатне информације од произвођача или увозника, о њиховом трошку, у вези са безбједношћу и аспектима квалитета или било којег другог штетног дејства електронске цигарете и посуде за поновно пуњење.

Услови за продају биљних производа за пушење

Члан 14.

(1) Произвођачи и увозници биљних производа за пушење су обавезни да доставе Комисији потпун и тачан списак свих састојака и њихових количина по робној марки и типу, који се користе у производњи таквих производа.

(2) Подаци који се захтијевају у складу са ставом 1. овог члана подnose се шест мјесеци прије стављања у продају новог или измијењеног биљног производа за пушење.

(3) Комисија и здравствени инспектор, у складу са законом којим се уређује област инспекција, овлашћени су да затраже и додатне информације од произвођача или увозника биљног производа за пушење, о њиховом трошку.

(4) Министар доноси Правилник о садржају и начину извјештавања у вези са дуванским производима, осталим и новим производима за пушење из чл. 9, 10, 11, 12, 13. и 14. овог закона.

ГЛАВА IV

ПАКОВАЊЕ И ОЗНАЧАВАЊЕ

Изглед и садржај на појединачним паковањима

Члан 15.

(1) Појединачно паковање цигарета мора да садржи најмање 20 цигарета.

(2) Појединачно паковање дувана за самостално мотање мора да садржи најмање 30 грама дувана.

(3) Свако појединачно паковање дуванског производа које се налази у продаји у Републици мора да садржи сљедеће податке:

- 1) назив и адресу произвођача и увозника,
- 2) број јединица у појединачним паковањима дуванских производа,
- 3) назив и адресу онога ко врши паковање, у случајевима када произвођачи нису извршили сами паковање.

(4) Означавање дувана и дуванских производа врши произвођач, односно увозник дуванских производа.

(5) Свако појединачно паковање електронских цигарета и посуда за поновно пушење мора да садржи летак са сљедећим подацима:

- 1) упутство за коришћење и складиштење производа, укључујући назнаку да се употреба производа не препоручује младим особама и непушачима,
- 2) податке о контраиндикацијама,
- 3) упозорење за одређене ризичне групе,
- 4) податке о могућим штетним ефектима,
- 5) податке о стварању зависности и токсичности,
- 6) контакт податке произвођача или увозника и правних или физичких лица за контакт у Европској унији.

(6) Свако појединачно и вањско паковање електронских цигарета и посуда за поновно пушење садржи:

- 1) списак свих састојака укључених у производ у опадајућем редослиједу по маси, те податак о садржају никотина у производу и ослобађање по дози, серијски број и препоруку да се производ чува ван домаћаја дјете,
- 2) податак о садржају никотина у спремику и доданим аромама,
- 3) једно од сљедећих здравствених упозорења: „Овај производ садржи никотин који изазива снажну зависност. Не препоручује се за употребу непушачима.” или „Овај производ садржи никотин који изазива снажну зависност.”

(7) Свако појединачно и вањско паковање биљног производа за пушење обавезно садржи сљедеће здравствено упозорење: „Пушење овог производа штоди вашем здрављу.”

Здравствена упозорења

Члан 16.

(1) Свако појединачно и вањско паковање дуванског и осталог производа за пушење обавезно садржи здравствена упозорења на језицима у службеној употреби у Републици која морају покривати цијелу површину појединачног или вањског паковања, која је за њих намијењена.

(2) Здравствена упозорења из става 1. овог члана су: текстуална упозорења, општа упозорења, комбинована упозорења и информативне поруке.

(3) Комбиновано здравствено упозорење из става 2. овог члана састоји се од комбинације текста упозорења и фотографије или илустрација које му припадају.

(4) На појединачним паковањима дуванских производа, осим цигарета и дувана за самостално мотање у врећицама, здравствена упозорења се могу причврстити наљепницама, под условом да се не могу уклонити.

(5) Министар доноси Правилник о садржају и начину означавања дуванских производа и осталих производа за пушење.

Представљање производа

Члан 17.

(1) Појединачно и вањско паковање дуванског производа и осталог производа за пушење не смије да садржи обиљежја која:

- 1) промовишу производ или подстичу на његову употребу стварањем погрешног утиска о његовим особинама, ефектима на здравље или емисијама, нити податке о садржају никотина, катрана и угљен-моноксида,
- 2) сугеришу да је производ:
 1. мање штетан од других производа за пушење,
 2. са смањеним ефектом штетних састојака дуванског дима,
 3. витализирајући, енергетски, оздрављујући, подмлађујући или да има природне или органске особине,
 4. такав да има друге користи за здравље или да промовише савремене животне стилове,
- 3) упућују на укус, мирис, било какве ароме или друге адитиве и њихову одсутност,
- 4) својим обликом или дизајном личе на храну или козметички производ,
- 5) сугеришу да производ има побољшану биоразградивост или друге предности за околину.

(2) Забрањено је коришћење термина: „light“, „super light“, „ultra light“, „slim“, „full flavour“, „extra“, „ultra“ и сличних термина на појединачним и вањским паковањима дуванских и осталих производа за пушење.

(3) Појединачна и вањска паковања не смију садржавати, нити сугерисати економске предности, укључивањем штампаних купона, понуда за попусте, упућивања на бесплатну дистрибуцију, понуда „два за један“ или друге сличне понуде.

(4) Забране из ст. 1, 2. и 3. овог члана укључују: текстове, симболе, имена, заштитне знакове, фигуративне ознаке и друге симболе или ознаке.

ГЛАВА V

ЗАБРАНА РЕКЛАМИРАЊА, ПРОМОЦИЈЕ И СПОНЗОРИСАЊА ДУВАНА, ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Забрана рекламирања и промоције

Члан 18.

(1) Забрањен је сваки облик рекламирања, директно и индиректно промовисање и спонзорисање и друге сличне активности, које се односе на дуван, дуванске и остале производе за пушење, укључујући и производе за које се тврди да помажу код одвикавања од пушења.

(2) Забрањено је свако истицање назива и логотипа произвођача и производа из става 1. овог члана кроз свијетлеће рекламе, сталке за продају, летке, оквире, каталоге и остале промотивне материјале и поруке на свим продајним мјестима.

(3) Забрањено је рекламирање производа који се не сматрају производом из става 1. овог члана, а који својим обликом, називом или намјеном непосредно подстичу потрошњу тих производа, те свако друго рекламирање које обликом, називом или намјеном подстиче потрошњу производа из става 1. овог члана.

(4) Забрањено је поклањање дувана, дуванских и осталих производа за пушење од стране произвођача, увозника или трговца.

(5) Забрањено је нуђење или давање бонуса, премија, попушта на куповину, права на учешће у било којој игри, лутрији, такмичењу или догађају који се директно или индиректно односи на дуванске и остале производе за пушење.

(6) Забрањено је пушење дувана, дуванских и осталих производа за пушење приликом јавних наступа, објављивање фотографија лица са цигаретом у штампаним медијима и приказивање особа које пуше на телевизији и другим електронским медијима, са изузетком филмског и серијског програма и умјетничких дјела.

(7) Забрањено је рекламирање дувана, дуванских и осталих производа за пушење путем интернета.

(8) Под рекламирањем у смислу овог закона не подразумијева се објављивање података о квалитету и другим својствима производа из става 1. овог члана у стручним књигама, часописима и другим стручним издањима која су намијењена посебно за произвођаче и увознике ових производа, на начин да су запаковани у непровидни материјал затворен с обје стране.

Забрана спонзорисања

Члан 19.

(1) Забрањено је спонзорисање програма у писаним медијима, електронским медијима и путем других средстава комуникација од стране индустрије дувана.

(2) Забрањено је спонзорисање догађаја или активности група или појединаца, с циљем или могућим дејством директне или индиректне промоције дувана, дуванског производа и осталих производа за пушење, употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, те пружање финансијске или друге помоћи од стране индустрије дувана догађајима или активностима, појединцима или групама као што су:

- 1) спортски или умјетнички догађаји,
- 2) индивидуални спортисти или тимови,
- 3) индивидуални умјетници или умјетничке групе,
- 4) невладине организације и друге организације цивилног друштва,
- 5) политичари или политичке странке.

ГЛАВА VI

ОГРАНИЧЕЊА ПРОДАЈЕ ДУВАНА, ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

Мјесто продаје дувана, дуванских и осталих производа за пушење

Члан 20.

(1) Забрањено је инсталирати, постављати или користити аутомате за продају дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење на јавним мјестима.

(2) Забрањено је продавати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење на покретном столу, сталку или сличном импровизованом објекту, путем аутомата, са полица супермаркета, самопослуга и других трговинских објеката у којим купци могу слободно узети робу.

(3) Дуван, дувански производи и остали производи за пушење у продајном објекту не смију бити видно изложени, нити изложени на било који начин погледу.

(4) Забрањена је продаја дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење путем интернета.

(5) Забрањена је продаја дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење у трговинским објектима и у угоститељским објектима који се налазе у простору који функционално припада здравственој, васпитно-образовној, високошколској, спортско-рекреативној установи и установи културе.

Забрана продаје дувана, дуванских и осталих производа за пушење

Члан 21.

(1) Забрањено је продавати цигарете у ринфузи, појединачно или у паковању које садржи мање од 20 комада цигарета.

(2) Забрањена је продаја дувана, дуванских и осталих производа за пушење изван оригиналног паковања произвођача.

(3) Производи из става 2. овог члана се продају само у затвореном паковању.

(4) Забрањено је продавати друге производе у комбинацији са дуваном или дуванским производима и осталим производима за пушење.

(5) Дуван, дувански производи и остали производи за пушење не могу се нудити у размјену, продају или поклон, у аранжману у којем су комбиновани или визуелно нису одвојени од осталих производа.

(6) Забрањена је продаја производа који нису дувански али имају:

1) назив или лого произвођача дувана, дуванског производа и осталих производа за пушење,

2) назив било које врсте дувана, дуванског производа и осталих производа за пушење,

3) знака распознавања који директно или индиректно указује на дуван, дувански или остали производ за пушење,

4) амблем или сличан знак који асоцира на дуван, дувански производ и остале производе за пушење.

(7) Забрањена је продаја дувана за оралну употребу.

(8) Забрањена је продаја никотинских врећица.

(9) Министар доноси Правилник о облику и садржају ознака о забрани продаје и забрани пушења из чл. 20. и овог члана овог закона.

(10) У посебно оправданим случајевима ради заштите здравља становништва, министар, на приједлог Института, доноси Наредбу о привременој забрани продаје посебно штетног дуванског или осталог производа за пушење.

Забрана продаје малољетним лицима

Члан 22.

(1) Забрањено је продавати и поклањати дуван, дуванске производе и остале производе за пушење лицима млађим од 18 година.

(2) Забрањено је ангажовање лица млађих од 18 година да продају или поклањају дуван, дуванске производе и остале производе за пушење.

(3) На свим продајним мјестима на којима се продају дуван, дувански производи и остали производи за пушење мора бити видно постављена ознака о забрани продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година која се састоји од графичког знака забране продаје и текста: „Забрањена продаја дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година“, те ознака мора бити истакнута на видљивом мјесту тако да се може прочитати са удаљености од десет метара.

(4) Продавац ће од лица за које сматра да је млађе од 18 година обавезно затражити да одговарајућом исправом докаже пунољетност, а ако лице то одбије, продавац је обавезан ускратити продају производа из става 1. овог члана.

(5) Забрањена је продаја слаткиша, играчака и других производа намијењених дјечи, а који обликом или изгледом подсјећају на дуван, дувански производ или остали производ за пушење.

ГЛАВА VII

ОБРАЗОВАЊЕ И ОБАВЈЕШТАВАЊЕ

Активности у васпитно-образовним установама

Члан 23.

(1) У оквиру наставних планова и програма које спроводе васпитно-образовне установе, неопходно је да буду заступљене теме из области превенције употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење.

(2) Васпитно-образовне установе дужне су да на видном мјесту истакну постере или друге визуелно информативно-едукативне материјале који садрже текст или слике који указују да је употреба дувана, дуванских и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година забрањена и на штетност употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење.

(3) Постери морају бити јасно видљиви тако да би дјеца или ученици у нормалним околностима видјела бар један од њих најмање једном дневно.

(4) Предавачи, професори и остало особље које према својој професији раде са малољетницима, обавезни су да пријаве свако кршење члана 22. ст. 1. и 2. овог закона надлежном инспектору.

Јачање јавне свијести и информисање

Члан 24.

Здравствено-васпитни програми о штетности употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење који се емитују на јавном РТВ сервису обавезно се припремају у сарадњи са здравственим, васпитно-образовним и другим установама и институцијама.

Однос између јавних институција и индустрије дувана

Члан 25.

(1) Јавне институције, установе и предузећа не примају добровољни допринос било које врсте, финансијски или други, од представника индустрије дувана, изузев уколико тај допринос не произлази из одређене законске обавезе.

(2) Забрањено је лицу које је запослено у јавној институцији, установи или предузећу примање добровољног финансијског или било којег другог доприноса, односно стицања привилегије од представника индустрије дувана.

(3) Забрањено је да политичка партија или њен кандидат, путем политичке кампање, прими добровољни финансијски или поклон било које друге врсте од представника индустрије дувана.

(4) Јавне институције, установе и предузећа неће пружати привилегије физичком или правном лицу које се бави продајом на велико или мало у вези са било којом фазом увоза или продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, изузев уколико та подршка не произлази из одређене законске обавезе.

ГЛАВА VIII

НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА

Органи надзора над спровођењем закона

Члан 26.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове и посебне организационе јединице за обављање инспекцијских послова у градској, односно општинској управи јединица локалне самоуправе путем тржишног инспектора, здравственог инспектора, саобраћајног инспектора, просвјетног инспектора и инспектора рада.

(3) Комунално-инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши комунална полиција.

(4) Надзор над примјеном одредаба забране пушења у просторима вјерског, политичког и грађанског окупљања, дворанама и другим просторијама у којима се врше јавна окупљања, јавне приредбе и други јавни скупови, културне и спортске манифестације, такмичења, рекреативне или забавне активности спроводе полицијски службеници министарства надлежног за унутрашње послове.

Надлежности органа надзора над примјеном закона

Члан 27.

(1) Комунална полиција обавља надзор над примјеном одредаба забране пушења у складу са овим законом и законом којим се уређује комунална полиција:

1) у заједничким просторима у стамбеним зградама (члан 5. тачка 1),

2) у просторима у којима се обављају дјелатности угоститељства и туризма, продајне објекте у којима се обавља дјелатност трговине, просторе из области игара на срећу, јавне тоалете, јавне гараже (члан 5. тачка 6),

3) у просторима за сајмове, изложбе (члан 5. тачка 7).

(2) Инспекција рада обавља надзор над примјеном забране пушења на радним мјестима из члана 5. т. 2) и 3) овог закона.

(3) Здравствена инспекција обавља надзор над увозом дувана, дуванских и осталих производа за пушење и обавља надзор над примјеном члана 5. тачка 4) овог закона.

(4) Просвјетна инспекција обавља надзор над примјеном одредаба члана 5. тачка 5) и члана 23. овог закона.

(5) Саобраћајна инспекција обавља надзор над примјеном одредаба забране пушења у возилима јавног превоза из члан 5. тачка 8) овог закона, у складу са прописима којима се уређује област саобраћаја.

(6) Полиција обавља надзор над примјеном одредаба забране пушења у просторима вјерског, политичког и грађанског окупљања, дворанама и другим просторијама у којима се врше јавна окупљања, јавне приредбе и други јавни скупови, културне и спортске манифестације, такмичења, рекреативне или забавне активности из члана 5. тачка 9) овог закона.

(7) Тржишна инспекција обавља надзор над примјеном одредаба чл. 18, 19, 20, 21. и 22. овог закона.

Овлашћења органа надзора над примјеном закона

Члан 28.

(1) У обављању надзора из члана 27. овог закона инспектор је, поред овлашћења прописаних законом којим се уређује област инспекција, овлашћен да:

- 1) забрани пушење дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење у затвореном јавном простору (члан 5),
- 2) наложи постављање ознака о забрани пушења у затвореном јавном простору, у складу са одредбама овог закона (члан 6. став 2),
- 3) наложи уклањање пепељара и других посуда намијењених за одлагање пепела у јавном затвореном простору на којем је по овом закону пушење забрањено (члан 6. став 3),
- 4) забрани одређивање посебне просторије за пушење супротно овом закону и Правилнику о условима за одређивање посебне просторије за пушење (члан 7),
- 5) забрани увоз дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, који не испуњавају услове прописане овим законом и подзаконским актима донесеним на основу њега и нареди да се попиљка врати попиљаоцу, односно уништи ако се не може вратити попиљаоцу (чл. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 21),
- 6) забрани производњу и продају и нареди уништавање дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење чији састав, паковање, ознаке и пратећи документи не одговарају захтјевима прописаним овим законом и подзаконским актима донесеним на основу овог закона, о трошку лица код којег су затечени (чл. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17. и 21),
- 7) наложи лабораторијско испитивање дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење у складу са овим законом (чл. 8. и 9),
- 8) произвођачу и увознику дувана, дуванских и осталих производа за пушење наложи достављање прописаних обавјештења и извјештаја (чл. 9, 10, 11, 12, 13. и 14),
- 9) забрани рекламирање, промоцију, спонзорисање, поклањање и друге сличне активности које се односе на дуван, дуванске производе и остале производе за пушење (чл. 18. и 19),
- 10) забрани постављање аутомата и продају дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење из аутомата (члан 20. став 1),

- 11) забрани продају дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење путем интернета, у објектима и двориштима здравствених и васпитно-образовних и високошколских установа, објектима и двориштима за спорт, рекреацију и културу, на покретном столу, сталку или сличном импровизованом објекту и другим недозвољеним мјестима (члан 20. ст. 2, 3, 4. и 5),
 - 12) забрани продају дувана, дуванских и осталих производа за пушење који нису у оригиналном и затвореном паковању (члан 21. ст. 2. и 3),
 - 13) забрани продају и наложи уништавање дувана за оралну употребу и никотинских врећица (члан 21. став 7),
 - 14) забрани производњу и продају и наложи уништавање других производа који носе назив или лого произвођача, односно назив, лого или другу ознаку и облик који подсјећа на дуван, дуванске и остале производе за пушење (члан 21. став 6),
 - 15) забрани продају и поклањање дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година (члан 22. став 1),
 - 16) забрани ангажовање лица млађих од 18 година за продају или поклањање дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење (члан 22. став 2),
 - 17) наложи постављање упозорења о забрани продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година, на продајним мјестима (члан 22. став 3),
 - 18) забрани продају слаткиша, играчака и других производа намијењених дјечи који обликом или изгледом подсјећају на дуван, дувански производ или остали производ за пушење (члан 22. став 5),
 - 19) забрани или наложи предузимање и других мјера у складу са овим законом и подзаконским актима донесеним на основу овог закона.
- (2) Трошкове уништавања дувана, дуванских и осталих производа за пушење, чија је продаја рјешењем инспектора забрањена, сноси произвођач, увозник или друго лице код кога су производи затечени.

Овлашћење просвјетне инспекције

Члан 29.

У обављању надзора, просвјетни инспектор је овлашћен да наложи васпитно-образовним установама да се на видна мјеста поставе постери и други визуелни информативно-едукативни материјали са упозорењима о штетности пушења и забрани употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година (члан 23).

ГЛАВА IX

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 30.

(1) Новчаном казном од 20.000 КМ до 40.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1) произведе или продаје дуван, дуванске производе и остале производе за пушење чији састав не одговара одредбама овог закона и подзаконским актима донесеним на основу њега (члан 8),

2) не обавља прописано лабораторијско испитивања цигарета (члан 9. ст. 1, 2. и 3),

3) не обавјештава Комисију о свакој промјени састава дуванских и осталих производа за пушење (члан 9. став 8),

4) Комисији, у складу са роком, не достави потпун и тачан годишњи извјештај са списком свих састојака са количинама и токсиколошким подацима, по свакој врсти и типу дуванског и осталих производа за пушење, осим електронске цигарете (члан 10),

5) Комисији, у складу са роком, не достави потпуне и тачне информације о новим дуванским и новим осталим производима за пушење (члан 11),

6) Комисији, у складу са роком, не достави потпуне и тачне податке о електронским цигаретама и посудама за поновно пушење (члан 12),

7) произведе или продаје електронску цигарету или посуду за поновно пушење чији састав не одговара одредбама овог закона или уз коју нису приложена прописана упутства и упозорења (члан 13),

8) произведе или продаје биљни производ за пушење, а Комисији у складу са роком не достави потпун и тачан попис свих састојака и њихових количина по робној марки и типу који се користе у производњи биљног производа за пушење (члан 14),

9) произведе или продаје дувански производ који не садржи прописана здравствена упозорења (члан 16),

10) произведе или продаје електронску цигарету или посуду за поновно пушење која не садржи прописана обиљежја (члан 15. став 6),

11) произведе или продаје биљни производ за пушење који не садржи прописана обиљежја (члан 15. став 7),

12) произведе или продаје дувански производ чије паковање није у складу са одредбама овог закона (чл. 15. и 17),

13) наручи или врши рекламирање, промовисање, спонзорисање или другу сличну активност која се односи на дуван, дуванске и остале производе за пушење (чл. 18. и 19),

14) продаје дуван, дуванске и остале производе за пушење у трговинским и угоститељским објектима који се налазе у простору који функционално припада здравственој, васпитно-образовној, спортско-рекреативној установи и установи културе, односно продаје изван оригиналног и затвореног паковања (члан 20. став 5),

15) продаје дуван, дуванске и остале производе за пушење путем аутомата, на начин да их купац може сам узети, на покретном столу, сталку или сличном импровизованом објекту, путем интернета или их видно изложи у продајном објекту (члан 20. ст. 1, 2, 3. и 4),

16) продаје цигарете у ринфузи, појединачно или у паковању мањем од 20 комада, изван оригиналног паковања произвођача или у отвореном паковању, нуди у размјену, продају, односно поклања друге производе у комбинацији са дуваном, дуванским и осталим производима за пушење (члан 21. ст. 1, 2, 3, 4. и 5),

17) производи или продаје друге производе који носе назив или лого произвођача или било који знак препознатљивости дувана, дуванског или осталих производа за пушење (члан 21. став 6),

18) продаје дуван за оралну употребу (члан 21. став 7),

19) продаје никотинске врећице (члан 21. став 8),

20) продаје или поклања дуван, дуванске и остале производе за пушење лицима млађим од 18 година или за продају ангажује лица млађа од 18 година, односно продаје друге производе намијењене дјечи која имају облик дуванског или осталих производа за пушење (члан 22).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ.

(4) За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице, новчаном казном од 300 КМ до 600 КМ.

(5) За прекршај из става 1. т. 1), 7), 9), 10), 12), 16), 17) и 18) овог члана суд, на приједлог инспектора, може правном лицу или предузетнику изрећи заштитну мјеру забране обављања дјелатности, у трајању до шест мјесеци.

(6) Новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ казниће се одговорно лице у органу управе или јавном предузећу које одобри постављање рекламе за дуван, дувански и остали производ за пушење.

Прекршаји

Члан 31.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако дозволи пушење дувана, дуванских и осталих производа за пушење (члан 5).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ.

(4) За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице, новчаном казном од 500 КМ до 1.000 КМ.

Прекршаји

Члан 32.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 6.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

1) постави пепељаре и друге посуде намијењене за одлагање пепела у јавном простору на којем је по овом закону пушење забрањено (члан 6. став 3),

2) просторију за пушење одреди супротно овом закону и Правилнику о условима за одређивање посебне просторије за пушење (члан 7),

3) на продајном мјесту не постави видно упозорење о забрани продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година (члан 22. став 3).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 1.000 КМ до 2.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник, новчаном казном од 1.000 КМ до 2.000 КМ.

ГЛАВА X

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Почетак примјене прописа

Члан 33.

(1) Привредна друштва и предузетници дужни су да своја општа акта ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од шест мјесеци од дана њиховог ступања на снагу.

(2) Правна лица, предузетници и физичка лица дужни су да поштују забрану пушења на јавним мјестима од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Индустрија дувана је обавезна да свој рад и пословање усклади с одредбама овога закона у року од шест мјесеци од дана њиховог ступања на снагу.

(4) Здравствене установе на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите из области психијатрије и форензичке психијатрије и палијативне његе и казнено-поправне установе које одређују просторију за пушење дужне су да ускладе услове у просторији са правилником из члана 7. став 8. овог закона, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу правилника.

(5) Дувански производи означени у складу са Правилником о означавању паковања дуванских производа („Службени гласник Републике Српске“, број 125/11) могу остати у продаји најдуже 12 мјесеци од дана ступања на снагу правилника из члана 16. став 5. овог закона.

(6) Привредна друштва и предузетници дужни су да ознаке о забрани пушења и забрани продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење у року од три мјесеца од дана доношења правилника из члана 21. став 9. овог закона.

Доношење подзаконских аката

Члан 34.

Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети правилнике о:

1) условима за одређивање просторије намијењене за пушење и простора у којем је дозвољено пушење (члан 7. став 8),

2) садржају и начину извјештавања у вези са дуванским производима, осталим и новим производима за пушење (члан 14. став 4),

3) о садржају и начину означавања дуванских производа и осталих производа за пушење (члан 16. став 5),

4) облику и садржају ознака о забрани продаје и забрани пушења (члан 21. став 9).

Престанак важења прописа

Члан 35.

(1) Ступањем на снагу одредаба глава V, VI и VII и члана 26. ст. 1. и 2, члана 27. ст. 4. и 7, члана 28. став 1. т. 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18) и 19), члана 29, члана 30. став 1. т. 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20) и 21) и ст. 2, 3, 4, 5. и 6, члана 32. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог закона престају да важе:

1) Закон о забрани рекламирања дувана и дуванских производа („Службени гласник Републике Српске“, бр. 46/04, 74/04, 96/05 и 92/09),

2) Закон о забрани продаје дувана и дуванских производа лицима млађим од 18 година („Службени гласник Републике Српске“, бр. 46/04, 74/04, 96/05 и 92/09).

(2) Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о забрани пушења на јавним мјестима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 46/04, 74/04 и 92/09).

Ступање на снагу

Члан 36.

Овај закон се објављује у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу годину дана од дана објављивања, изузев одредаба глава V, VI и VII, члана 26. ст. 1. и 2, члана 27. ст. 4. и 7, члана 28. став 1. т. 9), 10,) 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18) и 19), члана 29, члана 30. став 1. т. 14), 15), 16), 17), 18), 19) и 20), члана 32. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог закона који ступају на снагу осмог дана од дана објављивања овог закона.

Број:
Датум:

**ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**

Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА ОД
ДУВАНСКИХ И ОСТАЛИХ ПРОИЗВОДА ЗА ПУШЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о заштити здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 12. и 18. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и здравство и друге односе од интереса за Републику, у складу са Уставом Републике Српске.

Чланом 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА ЗА ИЗРАДУ ЗАКОНА И ДРУГИХ ПРОПИСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.04.020-1807/25 од 6. јуна 2025. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII т. 12. и 18. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује здравство, као и друге односе од интереса за Републику Српску. Такође, уставни основ за доношење овог закона садржан је и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

Обрађивач овог закона је, у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), навео разлоге за доношење овог закона. Према наводима обрађивача овог закона основни циљ доношења овог закона је заштита здравља становништва Републике Српске од дуванских и осталих производа за пушење, као и подизање свијести о штетности пушења.

Републички секретаријат за законодавство упутио је обрађивачу сугестије које су се односиле на систематику завршне одредбе у вези са временом престанка важења закона и ступања на снагу одредаба овог закона. Сугестије су упућене и у вези са прецизирањем уставног основа за доношење закона. Обрађивачу је указано да је потребно прибавити мишљења свих министарстава и организација за које је од интереса материја која се уређује овим законом, сходно члану 17. став 1. тачка 11. Пословника о раду Владе Републике Српске.

Обрађивач је све упућене сугестије прихватио и уградио у текст Закона.

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске и Смјерницама за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22), обрађивач је у Образложењу Закона навео да је текст Закона био објављен на интернет страници Министарства здравља и социјалне заштите.

Будући да је предметни Закон усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљење Републичког секретаријата за законодавство је да се Нацрт закона о заштити здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-1849/25 од 10. јуна 2025. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Нацрта закона о заштити здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење, установљено је да постоје секундарни обавезујући извори права ЕУ који су релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта. То су: Директива 2014/40/ЕУ Европског парламента и Савјета од 3. априла 2014. године о усклађивању закона и других прописа држава чланица о производњи, представљању и продаји дуванских и сродних производа и о стављању изван снаге Директиве 2001/37/ЕЗ; Директива 2010/13/ЕУ Европског парламента и Савјета од 10. марта 2010. године о координацији одређених одредаба утврђених законима и другим прописима у државама чланицама о пружању аудио-визуалних медијских услуга (Директива о аудио-визуалним медијским услугама); Директива 2003/33/ЕЗ о усклађивању закона и других прописа држава чланица о оглашавању и спонзорисању дуванских производа. Осим обавезујућих секундарних извора права коришћени су и необавезујући секундарни извори права ЕУ: Препорука Савјета од 3. децембра 2024. године о животној средини без дуванског дима и аеросола којом се замјењује Препорука Савјета 2009/С 296/02 и Препорука Савјета Европске уније 2003/54/ЕЗ од 2. децембра 2002. године о превенцији пушења и иницијативама за побољшање контроле дувана.

Узевши у обзир све претходно наведено, потврђује се оцјена назначена у Изјави о усклађености „дјелимично усклађен“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Очекује се да ће се доношењем овог закона, који доприноси унапређењу здравља становништва у Републици Српској, кроз заштиту здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење обезбиједити подизање свијести и промјене понашања и пракси у вези са штетношћу пушења. Право сваког грађанина јесте да буде информисан о здравственим посљедицама пушења и излагања дуванском диму у својој околини. Такође, право сваког грађанина је да живи и ради у околини без дуванског дима. Одговорност законодавца је да заштити здравље становништва и предузме све законске, административне и извршне мјере како би се елиминисало штетно дјеловање по здравље свих облика изложености дуванском и осталом производу за пушење. Сходно наведеном, овај закон се предлаже у складу са сљедећим:

- природно право сваког грађанина у Републици Српској на чист ваздух јер сви, а посебно дјеца и млади, имају право да се заштите од утицаја посредног удисања дуванског дима,
- потреба заштите животне средине и права грађана на здраву животну средину,
- опредјељење надлежних органа и институција у Републици Српској да се кроз мултисекторску сарадњу утврде мјере ради промовисања и подршке престанку пушења, као и смањењу потрошње дуванских и осталих производа за пушење,
- спровођење мјера усмјерених на смањење понуде дувана и потражње за дуваном путем информисања, едукације и јачања јавне свијести о штетности дуванских и осталих производа за пушење,
- опредјељености институција и установа у Републици Српској да се односи са дуванском индустријом регулишу на транспарентан начин ради заштите здравља становништва у Републици Српској.

Овај закон се доноси и у складу са Политиком унапређења здравља становништва Републике Српске до 2020. године, усвојеном Одлуком Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 92/12) и Акционим планом за превенцију

и контролу незаразних болести у Републици Српској за период од 2019. до 2026. године (усвојен 19. децембра 2018. године на 210. сједници Владе Републике Српске). Политика унапређења здравља становништва Републике Српске до 2020. године у свом приоритетном правцу унапређења контроле заразних и незаразних болести и здравствене безбједности наводи да ће се интензивирати активности на овом пољу, између осталог, спровођењем Политичке декларације, са састанка на високом нивоу Скупштине Уједињених нација, о превенцији и контроли незаразних болести, Глобалне стратегије о дијети, физичкој активности и здрављу, Глобалне стратегије за редукцију штетне употребе алкохола и Европске стратегије за превенцију и контролу незаразних болести, као и промовисања здравих избора кроз формулацију и дизајн продуката, регулисање маркетинга, акциза и пореза и едукацију потрошача.

У оквиру сарадње са Свјетском здравственом организацијом, Република Српска је кроз спровођење приоритетног правца Политике који се односи на контролу заразних и незаразних болести и унапређење здравствене безбједности, прихватила и интензивирање активности на спровођењу Оквирне конвенције СЗО. Једна од активности препоручених у Акционом плану за превенцију и контролу незаразних болести у Републици Српској за период од 2019. до 2026. године је: „оснажити примјену Оквирне конвенције СЗО о контроли дувана (WHO FCTC) у Републици Српској“. Закон се доноси и у складу са Оквирном конвенцијом о контроли дувана Свјетске здравствене организације, која је ратификована 2009. године, Одлуком о ратификацији Оквирне конвенције о контроли духана („Службени гласник БиХ – Међународни уговори“, број 4/09).

Очекује се да ће се доношењем закона унаприједити здравље становништва у Републици, тиме ће се омогућити и заштита здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење лицима која не користе дуван и дуванске производе, као и лицима која их користе, а пружиће им се и подршка да престану са пушењем дуванских и осталих производа за пушење.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. овог закона уређује се предмет Закона.

Чланом 2. овог закона дефинишу се појмови који се користе у овом закону.

Чланом 3. овог закона наводи се обавеза доношења планског документа у области заштите здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење, те начини именовања, састав и задаци Комисије за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење.

Чланом 4. овог закона дефинишу се произвођач и увозник дувана, дуванских и осталих производа за пушење.

Одредбама чл. 5. до 7. овог закона забрањује се пушење дувана, дуванских и осталих производа за пушење на јавним мјестима, обезбјеђује спровођење забране пушења, те се наводе изузеци од забране пушења у затвореним јавним просторима.

Одредбама чл. 8. до 14. овог закона прописује се лабораторијско испитивање производа за пушење и извјештавање Комисије о дуванским и осталим производима за пушење, електронској цигарети, новим и биљним производима за пушење.

Одредбама чл. 15. до 17. овог закона дефинише се начин означавања и паковања дуванских и осталих производа за пушење.

Одредбама чл. 18. и 19. овог закона прописују се мјере које се односе на забрану рекламирања, промоције и спонзорисања дуванских и осталих производа за пушење.

Одредбама чл. 20. до 22. овог закона наводе се ограничења продаје дувана, дуванских и осталих производа за пушење.

Одредбама чл. 23. до 25. овог закона дефинишу се мјере у вези са едукацијом и обавјештавањем које се односи на превенцију употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење и однос Владе Републике Српске и осталих органа државне управе, са једне стране, и индустрије дувана, с друге стране.

Одредбама чл. 26. до 29. овог закона дефинише се надзор над овим законом.

Одредбама чл. 30. до 32. овог закона прописују се казнене одредбе које се односе на непоштивање Закона.

Одредбама чл. 33. до 36. овог закона наводе се прелазне и завршне одредбе Закона.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у Нацрт закона о заштити здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење и Образац 1. процјене утицаја закона, Министарство привреде и предузетништва у Мишљењу број: 18.06-322-146/25 од 6. јуна 2025. године констатује да је обрађивач спровео сљедеће методолошке кораке процјене утицаја прописа:

Нацрт закона планиран је Програмом рада Владе Републике Српске за 2025. годину и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2025. годину. Нацрт закона је у складу са Циљевима одрживог развоја, односно са Циљем 3 – Добро здравље. Нацрт закона доносен је у складу са Политиком унапређења здравља становништва Републике Српске до 2020. године, Акционим планом за превенцију и контролу незаразних болести у Републици Српској за период од 2019. до 2026. године, те Оквирном конвенцијом о контроли дувана Свјетске здравствене организације, која је ратификована 2009. године.

У вези с проблемом који се жели ријешити, обрађивач наводи да је право сваког грађанина да буде информисан о здравственим посљедицама пушења и излагања дуванском диму у својој околини, те да живи и ради у околини без дуванског дима. Обрађивач наводи да ће Нацрт закона допринијети унапређењу здравља, те подизању свијести становништва у вези са штетношћу пушења. Сходно наведеном, овим Нацрт закона показана је и опередијељеност институција и установа у Републици Српској да се односи са дуванском индустријом регулишу на транспарентан начин у циљу заштите здравља становништва у Републици Српској.

Обрађивач наводи да је општи циљ доношења Нацрта закона унапређење здравља становништва у Републици Српској. Посебни циљеви су:

- Смањити број активних и пасивних пушача кроз прописивање одговарајућих мјера за забрану и ограничење употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење;
- Осигурати превентивну заштиту становништва од дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење кроз спровођење мјера превенције и активности у васпитно-образовним установама, те кроз јачање јавне свијести и боље информисање;
- Посебна заштита малољетних лица и дјеце од дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење.

Код утврђивања опција за постизање циљева, утврђено је да је регулаторна промјена најбоља опција за постизање дефинисаних циљева.

У вези са утицајем на јавне буџете, обрађивач наводи да се не очекују повећани трошкови за органе власти који ће бити надлежни за спровођење овог нацрта будући да ће надлежност за контролу спровођења Нацрта закона бити повјерена постојећим инспекцијским органима, без оснивања нових. Међутим, обрађивач истиче да се

Нацртом закона предвиђа оснивање Комисије за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење, те да је за осигурање исплате накнаде за рад члановима Комисије потребно обезбиједити додатна средства у буџету Републике Српске. Приликом сагледавања дугорочних ефеката примјене овог закона, обрађивач наводи да се због очекиваног смањења броја пушача, може предвидјети и смањења пореских прихода, посебно по основу акциза и ПДВ-а. С друге стране, Нацрт закона може имати и позитивне ефекте на буџет, јер се због очекиваног смањења броја пушача, смањују трошкови који би се издвајали за здравствену заштиту пушача, повећава се продуктивност радника, а што у коначници доводи и до повећања пореских прихода.

У вези са утицајем на пословање, обрађивач је навео да се Нацртом закона успостављају одређене обавезе за пословне субјекте, али процјењује да ће трошкови бити разумни и да неће представљати значајно оптерећење. Обрађивач истиче да Нацрт закона неће имати никаквих негативних ефеката на већину пословних субјеката (укључујући мала и средња предузећа). За највећи број привредних субјеката једини издатак ће бити истицање знака забране пушења, што неће представљати значајан трошак. Такође, искуства из других земаља и упоредне студије указују на то да забрана дуванског дима у јавним просторима није имала негативне ефекте по приходе и профитабилност сектора угоститељства. Како би се омогућило грађанима и пословним субјектима да се на прави начин упознају и прилагоде одредбама Нацрта закона, прописано је да се одредбе које су у вези са забраном пушења на јавним мјестима почну примјењивати годину дана од дана објављивања овог закона у „Службеном гласнику Републике Српске“. Обрађивач сматра да је на овај начин остављен довољно дуг период у којем је могуће прилагодити своје пословање одредбама Нацрта закона, а све у циљу унапређења здравља и квалитета живота свих грађана Републике Српске. Одредбе Нацрта закона усаглашене су са релевантним прописима Европске уније, тако да произвођачи и трговци дуванским и осталим производима за пушење неће имати посебне додатне трошкове, будући да ће бити у обавези да захтјева из Закона испуне свакако ако послују на тржишту Европске уније. Обрађивач посебно истиче да у овом тренутку није могуће са сигурношћу утврдити конкретан утицај овог нацрта закона, већ ће та могућност постојати тек у времену које ће услиједити након почетка примјене овог закона.

Нацртом закона нису прописане формалности за грађане и пословни сектор.

У вези са социјалним утицајем, обрађивач наводи да се у циљу заштите становништва Републике Српске, Нацртом закона на свеобухватан начин уређују мјере за забрану и ограничење употребе дувана, дуванских и осталих производа за пушење. Посебан нагласак је стављен на заштиту малољетних лица. Нацртом закона се забрањује одређене материје у производњи дувана, дуванских и осталих производа (витамини, ароме и други адитиви) чијом би се примјеном стварала слика да се ради о мање штетном или чак корисном производу. Обрађивач наводи да је према важећим прописима пушење било забрањено само у одређеним јавним просторима. У затвореним просторима су биле дозвољене просторије за пушење, које нису биле јасно дефинисане, што је у пракси омогућавало да се у угоститељском објекту као не пушачки простор одреди далеко мањи простор од простора за пушаче и да се у њега улази кроз просторију за пушење. Тиме су непушачи без своје воље, били изложени дуванском диму. Овим нацртом закона забрањено је пушење у свим затвореним јавним просторима, чиме се остварује адекватна заштита непушача од дуванског дима. Индиректно се штити и здравље пушача, јер се забраном пушења на до сада дозвољеним мјестима, смањује могућност конзумације дуванских и осталих производа за пушење. Очекује се да ће се доношењем овог закона, обезбиједити подизање свијести, те промјена понашања и лоших навика. Нацртом закона дат је посебан значај и мјерама превенције, па је предвиђено да се у оквиру наставних планова и програма које спроводе васпитно-образовне установе уврсте теме

из области превенције употребе дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење, те да се на видном мјесту истакну постери или други визуелно информативно-едукативни материјали који садрже текст или слике који указују да је употреба дувана, дуванских и осталих производа за пушење, лицима млађим од 18 година, забрањена и штетна. Предавачи, професори и остало особље које ради са малољетницима, обавезни су да пријаве кршење одредби Нацрта закона које су у вези са забраном продаје дувана, дуванских производа и осталих производа за пушење лицима млађим од 18 година.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач наводи да Нацрт Закона нема директан утицај на животну средину, али да се ступањем на снагу овог закона очекује смањење броја лица која конзумирају дуван, дуванске и остале производе за пушење, а што ће допринијети смањењу загађења и побољшању квалитета ваздуха.

У погледу осталих методолошких корака процјене утицаја прописа, утврђено је да су у изради Нацрта закона спроведене интерресорне консултације, те да је Нацрт закона јавно доступан на сајту Министарства здравља и социјалне заштите. Све оправдане примједбе и сугестије су уважене и уграђене у текст Нацрта закона.

Када је у питању праћење спровођења прописа, обрађивач истиче да управни надзор над спровођењем овог Нацрта закона врши Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске, а инспекцијски надзор врши Републичка управа за инспекцијске послове и посебне организационе јединице за обављање инспекцијских послова у градској, односно општинској управи јединица локалне самоуправе путем тржишног инспектора, здравственог инспектора, саобраћајног инспектора, просвјетног инспектора и инспектора рада. Комунално-инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши комунална полиција. Надзор над примјеном одредаба забране пушења у просторима вјерског, политичког и грађанског окупљања, дворама и другим просторијама у којима се врше јавна окупљања, јавне приредбе и други јавни скупови, културне и спортске манифестације, такмичења, рекреативне или забавне активности спроводе полицијски службеници министарства надлежног за унутрашње послове. Обрађивач наводи да је праћење примјене овог нацрта закона предвиђено и у оквиру активности Комисије за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење у Републици Српској. Наиме, Комисија, између осталог, обавља и сљедеће активности: прати реализацију планских докумената; врши анализу и објаву података у складу са овим законом; у сарадњи са Институтом прати учесталост пушења и припрема извјештаје о учесталости пушења и резултатима промотивних и превентивних програма; подноси годишњи извјештај о раду за прошлу годину Влади Републике Српске, те обавља остале послове из области заштите здравља становништва од дуванских и осталих производа за пушење, у складу са овим нацртом закона. Сугерише се обрађивачу да до израде Приједлога закона постави и прецизира јасније показатеље за праћење и вредновање очекиваних резултата примјене закона.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом спровођења процјене утицаја прописа, поступио у складу са Одлуком о процјени утицаја прописа.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

Приликом израде овог закона испуњени су услови који су прописани одредбама Смјерница за консултације у изради прописа и других општих аката („Службени гласник Републике Српске“, број 86/22). Процјена је да је Закон од интереса за јавност, те је текст Закона објављен на интернет страници Министарства здравља и социјалне заштите ради достављања примједба и сугестија.

На објављени текст није било достављених примједба и сугестија на текст Закона.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребна су додатна средства из буџета Републике Српске која се односе на накнаду за рад чланова Комисије за контролу дувана, дуванских и осталих производа за пушење, коју рјешењем, а на приједлог Министарства здравља и социјалне заштите, именује Влада Републике Српске.